

THƯ GỬI BẠN

TÀO LAO

NGUYỄN GIỤ HÙNG

*Việc lớn thì chẳng ra sao,
Việc tào lao hay chú ý.
(Ca dao)*

Dưới cái nắng như thiêu như đốt, tôi cố gắng cắt cho xong bãi cỏ trước nhà. Mồ hôi nhễ nhại, tôi đẩy cái máy cắt cỏ một cách nặng nề, nhẩn nại. Cái máy cứ như muốn ì ra dưới sức đẩy của tôi mỗi lúc một yếu dần đi. Mệt bá thổ! Chưa cắt cỏ xong, tôi đã phải nghĩ ngay tới việc phải tìm chỗ để đổ đồng cỏ vừa cắt, rồi rải thêm phân bón, tưới thêm nước cho cỏ mọc lên được xanh tươi, và để rồi tuần sau lại vác máy cắt cỏ ra cắt. Nếu lười hay quên, ông hàng xóm sẽ đem máy cắt cỏ của ông ta để ngay trước cửa nhà tôi nhắc khéo.

Đã bao năm nay tôi cứ lập đi lập lại cái công việc nặng nhọc và nhàm chán này một cách cần mẫn, nghĩa là tốn phí tiền của lẫn công sức nuôi cỏ cho lớn lên xanh tươi rồi cắt nó đi, rồi lại nuôi, rồi lại cắt một cách đều đặn. Nếu công việc này xảy ra vào những ngày mát mẻ thì chẳng nói làm gì, nhưng hôm nay dưới cái nóng bỏng của "*cái nóng nung người, nóng nóng ghê*" (Nguyễn Khuyến) thế này thì tôi chợt nhận ra, trong công việc của mình có cái gì mang vẻ "*tào lao*". Nó tào lao ngang với cái luật thành phố San Jose, nơi chúng tôi đang cư ngụ, cấm hủy bỏ hay làm chết bãi cỏ xanh trước nhà vì muốn bảo tồn vẻ đẹp của thành phố. Vào những năm hạn hán, thành phố muốn giữ cỏ xanh tươi, đồng thời lại đòi hỏi cư dân phải hạn chế tưới đa hay cầm dùng nước tưới cỏ. Nếu tôi không tuân thủ? Phạt. Tào lao thế đấy!

Chuyện tào lao như thế thì cứ "khỏi" ra đấy, không phải là chuyện của trẻ con đâu mà là chuyện của cả người lớn.

- Tào lao như câu cửa miệng của dân Việt ta ngày nay:

*Sáng đúng chiều sai,
Sáng mai lại đúng.
Lúng túng, sáng đúng chiều lại sai,
Lai rai, chiều sai sáng mai lại đúng.*

- Tào lao như cụ Tản Đà viết thơ hỏi vợ trên trời:

*Tình riêng trăm ngán mười ngơ,
Ngồi buồn lấy giấy viết thơ hỏi trời.
Xem thơ trời cũng bật cười,
Cười cho hạ giới có người "tào lao"⁽¹⁾*

- Tào lao như anh nói khoác:

*Ta con ông Cống, cháu ông Nghè,
Nói có trên trời dưới đất nghe,
Sức khoẻ Hạng Vương cho một búng
Cờ cao Đế Thích chấp đôi xe.
Nhảy ùm xuống biển lôi tàu lại
Nhảy tốt lên non dắt cạp về.
Độ nợ vào chơi trong nội phủ,
Ba nghìn công chúa phải lòng mê.*

- Tào lao như những câu chuyện đầu môi của mấy ông thợ cạo ở nước ta. Với những ông này, tào lao là một điều kiện tất yếu không thể tách rời ra khỏi nghề nghiệp của ông. Bỏ tào lao đi, ông chỉ còn biết cạo trọc đầu thiên hạ. Ta hãy tính thử xem có bao nhiêu nghề nghiệp cần đến tào lao như thế, nhiều lắm, mà đặc biệt, nghề làm chính trị. Các chính khách, lãnh tụ, đứng về phương diện nào đó để thành công, tào lao đã trở thành điều kiện "ất có" không thể thiếu được.

- Tào lao như bảng thống kê thăm dò ý kiến của viện Harris Poll *bỏ tiền của và công sức* ra để hỏi về giới tính (sex) của Thiên chúa; hay lý do những người đàn ông Mỹ ra khỏi giường vào ban đêm, kết quả cho thấy: 35% vào toilet, 15% đi làm việc ca đêm, 50% mặc quần áo đi về nhà mình.

Cứ dựa vào những điều tôi vừa kể thì **tào lao**, đứng về phương diện *trà dư tửu hậu*, là những câu chuyện nói cho sướng miệng, cho giết thì giờ, cho câu chuyện thêm vui, thêm tức, hoặc nói cho qua rồi bỏ; đứng về phương diện *việc làm hay hành động* thì tào lao là những việc làm có tính cách vô bổ, ruồi bu, vớ va vớ vẩn hay ngớ nga ngớ ngẩn chẳng đâu vào đâu hoặc chẳng đâu ra đâu cả. Có khi nó còn trở thành trống đánh xuôi, kèn thổi ngược mà cái hậu quả của nó khiến người ta cứ

tức mình anh ách. Không nhìn được nhau sẽ có thể xảy ra chuyện lớn: đánh nhau vỡ đầu hoặc có chiến tranh.

Những sự việc *tào lao* hay *có vẻ tào lao* xảy ra không ít, nó bao trùm trong mọi lãnh vực kể cả vật chất lẫn tinh thần, tâm linh lẫn văn hóa, chính trị ... của loài người. Cũng có khi *tào lao* được diễn ra ở bình diện quốc gia lẫn quốc tế như khi ông Tổng thống cường quốc nọ đem quân đi đánh nước kia vì nghi nước đó có bom hóa học. Đánh xong thì mới "OOPS !!!", cả thế giới xúm lại tìm, chẳng thấy bom đâu. Ông hùng hồn tuyên bố cuộc chiến xảy ra là vì vấn đề dân chủ, dân quyền, nhất định không phải là vì dầu hỏa hay bom. *Tào lao* chẳng? Thật khó hiểu. *Tìm hiểu sự thật, âu đôi khi cũng là chuyện tào lao.*

Tào lao còn được thể hiện dưới nhiều hình thức khác nhau tùy thời điểm, nơi chốn hay đối tượng nữa. Mức độ *tào lao* cũng tùy vào hoàn cảnh chủ quan hay khách quan của sự việc. *Tào lao* có tính chất tương đối, cả về ý niệm, như *chuyện tào lao* lúc này trở thành *chuyện không tào lao* lúc khác, và ngược lại *chuyện không tào lao* lúc nọ lại trở thành *chuyện tào lao* lúc kia. Những chuyện như thế phải kể đến câu chuyện của nhà "bác vật" Gallilée, trong khi cả nhân loại tin là quả đất hình vuông, riêng ông cho là quả đất hình cầu nên ông chết thảm vì nhân loại tưởng ông *tào lao*. *Nói lên sự thật không đúng lúc, đúng người, đúng hoàn cảnh hay thời đại, âu đó cũng là chuyện tào lao chết người vậy.*

Cũng thế, ta cũng cứ tưởng Đức Phật *tào lao* khi ngài nói: "*Ta thuyết pháp trong khoảng bốn mươi chín năm mà ta chưa từng nói một lời nào*". Hay trong kinh, ngài dạy: "*Cái gọi là Phật pháp, tức chẳng là Phật pháp, nên gọi là Phật pháp . . . Phật nói chúng sinh, tức chẳng phải là chúng sinh, cho nên mới gọi là chúng sinh*". Tưởng ngài *tào lao* mà lại chẳng phải *tào lao*, tưởng *tào lao* chỉ vì ta không hiểu ngài thôi. Như "Kinh thượng thừa" phải là kinh "vô tự", bám vào "tự" ta sẽ lạc lối về, ngài dạy: "*kìa đệ tử hãy xem theo ngón tay ta mà thấy mặt trăng, nhưng nên nhớ, ngón tay ta không phải là mặt trăng*".

Và vì tính chất uyển chuyển, đa dạng của *tào lao* nên ít ai nghĩ đến chuyện cần phải "cải sửa" *tào lao* như người ta cố cải sửa việc làm xấu để trở thành người tốt cả. *Cải sửa bản tính tào lao đôi khi lại cũng trở thành công việc của tào lao.*

Có những chuyện *tào lao* ảnh hưởng đến một người, một nhóm người, hay cả nhân loại. Như cái *tào lao* không tưởng của Karl Max, đã bị một đám người vận dụng lý thuyết ấy để nhận chìm một phần nhân loại xuống bầy từng địa ngục. Cũng may nhân loại văn minh đã sớm bừng tỉnh nó.

Tào lao là chuyện dài "bất tận", vui buồn ... lẫn lộn.

Tôi nói *tào lao* một chút cho vui và để các bạn đừng nhăn mặt, nhăn mũi về những điều tôi nói tôi làm. Trong Thánh kinh có một câu chuyện kể về một người đàn bà phạm tội bị đám đông đem đến trước mặt Đức chúa Jesus xin ngài xử tội

ném đá người đàn bà ấy. Đức chúa Jesus hỏi lại: “*Trong tất cả mọi người ở đây, ai là người chưa từng làm tội lỗi thì có quyền ném viên đá đầu tiên*”. Khi nghe lời phán ấy, đám đông bỏ đi. Các bạn nghĩ sao về câu chuyện này mỗi khi kết tội tôi là kẻ tào lao.

Tôi hỏi lại các bạn, “Có bạn nào chưa một lần tào lao thì có quyền ném vào tôi viên đá đầu tiên!”. Chưa nói hết câu, cô hàng xóm nhà tôi nhặt hòn đá ném vào đầu tôi cái bốp, rồi đứng cười ngặt nghẽo.

Tôi hỏi tại sao cô ném. Cô trả lời tinh bơ:

- Ném cho bõ ghét!

Đúng là câu trả lời lãng nhách, tào lao.

Gân cổ lên để cãi *đúng sai* về một câu chuyện đã được xác định là “chuyện Tào Lao” như đề tựa bức thư này, ấy mới chính thật là ĐÀI TÀO LAO.

Nghĩ cho cùng, có bao nhiêu chuyện trên đời này là không tào lao nhi? (Cười)

.

NGUYỄN GIỤ HÙNG

(1) Bản chính là “oái oăm”, tôi sửa lại là “tào lao” cho hợp với bài viết.